

Handbok för studenter med funktionshinder

Umeå universitet hälsar dig välkommen!

Är du student eller forskarstuderande med funktionsnedsättning har du möjlighet att få individuellt stöd i studiesituationen. Du kan välja att studera på någon av campusorterna Umeå, Skellefteå eller Örnsköldsvik. Det finns också ett stort utbud av utbildningar på distans och även kurser som är helt nätbaserade.

Samordnare för studenter med funktionshinder

Vid Studentcentrum, Umeå universitet, finns två samordnare för studenter med funktionshinder. Tillsammans med någon av dem kan du diskutera dina behov av kompenserande stödåtgärder och även få information om vad universitetet kan erbjuda. För att få stöd måste du styrka din funktionsnedsättning med läkarintyg/motsvarande eller dyslexiutredning.

Efter samtal med dig skriver samordnaren ett beslut om rätt till stöd och rekommenderade stödåtgärder. Samordnarna lyder under sekretesslagen.

www.umu.se/utbildning/att-studera/funktionshinder

Kontakter med institutionen

Viktiga personer för studenter är personalen på institutionen och då i första hand lärarna. De kan behöva information om vilket stöd du behöver för att kunna planera undervisningen och examinationerna med hänsyn taget till din funktionsnedsättning. Lärarna kan begära att du visar intyget om rekommenderade stödåtgärder. Det är viktigt att du själv förklarar din situation eftersom lärarna har mycket olika erfarenheter av vad en funktionsnedsättning kan innebära i studiesituationen. En dialog mellan dig och lärarna är det bästa sättet att skapa en bra studiesituation för dig. Du kan också hänvisa till Studentcentrums samordnare.

Vad räknas som funktionsnedsättning

Skillnaden mellan en sjukdom och en funktionsnedsättning är att en sjukdom oftast är övergående medan en funktionsnedsättning är varaktig eller livslång. För att du ska ha rätt till det särskilda pedagogiska stödet ska du ha en funktionsnedsättning i enlighet med definitionen i diskrimineringslagen (2008:567).

”Funktionshinder är varaktiga, fysiska, psykiska och begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.”

Är det en mer tillfällig eller snart övergående skada, t.ex. ett brutet ben eller liknande, omfattas du inte av lagen och du har inte rätt till de stödåtgärder som bekostas via samordnarna för studenter med funktionshinder.

Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan är något som kan uppstå när människor med funktionsnedsättning upplever begränsningar i den omgivande miljön.

Ditt ansvar som student

För att du ska bli framgångsrik i dina studier såväl som i arbetslivet är det viktigt att du tar eget ansvar för din studiesituation. Du är ju den som bäst vet hur din funktionsnedsättning påverkar din livssituation och det är därför du som bäst kan avgöra vad du vill att andra ska veta och vem som ska informeras.

Det stöd som universitetet erbjuder ska ses som en hjälp till självhjälp.

Du kan själv underlätta dina studier genom att till exempel:

- Läs kursplaner och annan information som gäller den utbildning du går så att du får information om vilka mål och förväntade studieresultat utbildningen har.
- Boka tid hos samordnaren för samtal om lämpliga stödåtgärder
- Ta kontakt med respektive lärare i början av varje kursmoment och berätta om vilka behov du har. Uppvisa intyg/beslut från samordnaren om rekommenderade stödåtgärder.
- Informera examinator/kursansvarig lärare i början av varje kurs om ditt behov av alternativ tentamen/examination
- Ta upp frågan om förändring av stödåtgärder inför t.ex. verksamhetsförlagd utbildning, praktik.
- Kontakta någon av dina kurskamrater om du har behov av anteckningsstöd
- Be läraren att använda mikrofon
- Använda universitetsbibliotekets resurslabb – intyg från samordnaren krävs
- Använda dig av det stöd som finns på nätet t.ex. föreläsning om studievanor och studieteknik, läskurser. Tillgängligt för alla studenter.

Vad kan särskilt pedagogiskt stöd vara?

Vi försöker så långt det är möjligt att möta varje students individuella behov av stöd och alternativa undervisnings- och examinationsformer. Nedan följer en beskrivning på de vanligaste formerna av stöd.

Anteckningshjälp

En av dina kurskamrater kan få i uppdrag att hjälpa dig med minnesanteckningar vid föreläsningar och seminarier. Kurskamraten ersätts för detta via Studentcentrum. Om du kopierar anteckningarna kan du få ersättning för kopieringskort.

Du kan också spela in föreläsningar på egen MP3-spelare eller fickminne men du måste fråga föreläsaren om det går för sig. Intyg från samordnaren krävs.

Många institutioner lägger ut sitt kursmaterial på kurswebben för alla studenter. Vid behov kan vi rekommendera institutionen att du får tillgång till overheadbilder eller PowerPoint-material i förväg.

Anpassad litteratur

Om du behöver kurslitteraturen i form av talbok, förstoring, E-text eller punktskrift kan samordnaren anmäla dig till tpb (Talboks- och punktskriftsbiblioteket) som producerar kurslitteratur i alternativa format. Du får då ett användar-ID som bl.a. ger dig möjlighet att få nya böcker inlästa. En viktig kontakt för dig i detta sammanhang är personalen på universitetsbiblioteket.

www.tpb.se

Resurslabbet vid universitetsbiblioteket

I Resurslabbet finns olika typer av datorstöd med programvaror anpassade för bl.a. människor som har nedsatt syn eller läs- och skrivsvårigheter. Här finns personal som kan hjälpa dig att beställa talböcker m.m. och introducera dig i resurslabbet. Intyg från Studentcentrums samordnare krävs.

www.ub.umu.se

laneexp@ub.umu.se

Mentor

En mentor hjälper till att strukturera och planera studier och kursmaterial och kan även vara en person som man kan bolla idéer mot. Ofta är mentorn en student på en högre kurs eller en doktorand. Mentorn får ersättning via Studentcentrum.

Extra handledning

Du har i vissa fall möjlighet att få extra handledning i samband med att du skriver uppsats/examensarbete. Studentcentrum kan bekosta extra timmar men det sker alltid i samarbete med ansvariga vid din utbildning.

Assistans

Vid behov kan du få visst praktiskt stöd i samband med undervisningen. Det kan gälla t.ex. förflyttning mellan lokaler, hjälp med kopiering, hjälp under föreläsningarna med mera. Assistenten är ofta en kurskamrat som ersätts via Studentcentrum.

Alternativ examination

Exempel på alternativ examination är

- Förlängd tentamenstid
- Utökad tid för inlämningsuppgifter
- Möjlighet att skriva svaren på dator
- Möjlighet att få sitta enskilt
- Assistent som skriver ned svaren

Samordnaren kan rekommendera alternativa examinationsformer men det är alltid kursansvarig lärare/examinator som beslutar om vilken tentamensform som får användas. Beslut fattas utifrån gällande kursplan. Kraven på kunskap gäller lika för alla studenter, däremot kan själva redovisningen av kunskaperna ske på olika sätt.

Teckenspråkstolk

Du som har behov av teckenspråkstolk och/eller skrivtolk ska anmäla detta till kontaktpersonen senast i samband med ansökan till aktuell utbildning.

Stöd vid utlandsstudier

Studenter har möjlighet att förlägga delar av sina studier utomlands. Inom Europa finns extra medel att söka för att täcka eventuella merkostnader p.g.a. funktionsnedsättning. De vanliga stödåtgärder du får här brukar ofta gå att genomföra även utomlands. Det är viktigt att planera eventuella utlandsstudier i mycket god tid. Prata med ansvarig på din institution eller kontakta någon av samordnarna eller International Office vid Studentcentrum.

www.studyabroadwithoutlimits.eu

Kontaktuppgifter

Karina Arvidsson

Telefon: 090-786 71 18, nås säkrast måndag och torsdag kl. 10-11

E-post: Karina.Arvidsson@adm.umu.se

Karina är studievägledare och kontaktperson för studenter med rörelsenedsättning, syn- eller hörselnedsättning, kroniska eller långvarig psykiska eller fysiska sjukdomar.

Carina Sandberg

Telefon: 090 – 786 70 62 nås säkrast måndag och tisdag kl. 10.00–11.00

E-post: carina.sandberg@adm.umu.se

Carina är specialpedagog och kontaktperson för studenter med dyslexi eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Kontaktperson för studenter i likabehandlingsfrågor/diskriminering

Helena Lindvall

Telefon: 090-785 50 00 växel

E-post: helena.lindvall@adm.umu.se

Annat som kan vara bra för dig att veta

Studieverkstaden

Studieverkstaden är öppen för alla studenter vid Umeå universitet och kan hjälpa dig med skriftliga uppgifter, muntliga redovisningar och effektivare studievanor. Här kan man få individuellt stöd, gruppverksamhet och föreläsningar. Studieverkstaden har sina lokaler i anslutning till universitetsbiblioteket.

www.student.umu.se logga in i Portalen, välj Studieverkstad.

studieverkstad@adm.umu.se

Studenthälsan

Studenthälsan arbetar med hälsa och livsstil för studenter vid Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Umeå. De handlägger ansökan om bostadsförtur för studenter med medicinska eller psykosociala skäl. Du som är student kontaktar dem genom att logga in i Portalen och fylla anmälningsformuläret som finns på sidan Hälsa och livsstil.

www.studentcentrum.umu.se/verksamhet/studenthalsan

studhalsan@adm.umu.se

Högskoleprovet

Den som har dyslexi eller är synskadad har möjlighet till ett anpassat högskoleprov. För mer information om var och när man kan göra provet se

www.studera.nu

Umeå kommun

Färdtjänst, parkeringstillstånd, bostadsanpassning, personlig assistans, hemtjänst m.m. är sådant du kan få upplysningar om genom handläggare på Umeå kommun

Tel: 090-16 10 00 växel

www.umea.se

Personliga hjälpmedel

Landstinget ansvarar för personliga hjälpmedel. Kontakta din vårdcentral eller Hjälpmedelcentrum Norr för mer information om vart du kan vända dig.

Tel: 090-785 74 24

www.vll.se

Andra webbadresser som kan vara av intresse:

Högskoleverket www.studera.se är högskoleverkets webbplats för studieinformation.

Under rubriken ”Tillgänglighet” kan du bl.a. ladda ner programmet ”Talande webb” som är ett hjälpmedel för att läsa upp texten på en webbplats. Du kan ladda ner programmet gratis och det behöver inte installeras.

www.studeramedfunktionshinder.nu

